

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, October' 15 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Toulousei Echo du Midi nevezetű Ujságnak Sept. 25diki darabja megerősíti azon győzedelmet, mellyet Benaverra szomszédságában Bátor d' Eroles vezérlése alatt a' Hitármada a' Constitúziósokon vett; valamint két Commendansnak s Oberster Tabuencának elfogadását is ugyan azon viadalban. Ezen kívül egy Seo d' Urgeli levélben következő körülállásokat is közöl még a' nevezett Journal: „Kis helységünk most egész fő várost ábrázol; soha sem volt még falaink közt illy mozgás és elevenség; itt a' fegyvert készítő kovácsok zörögnek, amott a' mondúr oeconomia szorgalmatoskodik, tovább pedig a' foglyok dolgoznak a' vár erősségen, hogy azt minden megtámadás ellen jó karba helyeztethessék. A' Szan Román klastroma mellett esett ütközetnek a' Royalistákra nézve szerencsés fogantja lett. Cardona (csaknem a' középpontján Cataloniának) rövid időn megadja magát. Royalista ostromlói minden vizet elzártak már ezen várostól s az őrizet csupán kutya- és macskahúsrá szorult. Azt erősítik, hogy ha ez a' város megadja magát, a' Regenség oda fog által költözni. Generalis Quesada francia szabású Dragonyos-pikét kíséretével utazott innen fő kvártélyába. Ide azért jött, hogy a' Régenység előtt hódolását megtegye. Bessieres (a' Trappista Generalstábjá' vezére) alacsony árulást követett-el ezen Generalis ellen, s az áruló fejére jutalmat tett a' Régen-

ség. Egy nagy fontosságú személy érkezett hozzánk; de küldetésének célja még nem tudatik. Ebben a' szempillantásban hoznak 60 fogoly Militziát és egy Fő-hadnagyot.“

Ugyan azon levél négy új Proclamatoról is emlékezik, mellyet a' Regenség a' Catalonai, Arragoniai, Navarrai és Biscayai lakosokhoz intézett s azon tartományokban nagy bőséggel kiosztogattatott.

Az ugyancsak Toulouséból járó Journal politique de la Haute-Garonne így szóll: „Egy Saragoszszai levél szerint Minna új sereget várt, és hogy még 10—12,000 emberrel sem mer valamit kezdeni, ez azt mutatja, hogy a' Royalisták meglehetősen karban vannak. — Ma jelentik, hogy Bessieres, kit két hét oltá holtnak hirteltek, megszökött, magával vivén a' Hitármada' kaszszájából 200,000 frankot. — Hiteles kútfőből esett értésünkre, hogy Merino Pap Bayonnéből az Arriege Departementen keresztül Seo d' Urgelbe ment.

„Barcelonából jött tudósításaink csak Sept. 14dikéig terjednek. A' Commune-rosok minden bizodalnokot Minába helyeztetik. A' Barcelonai mozgásban lévő osztály' egyik Vezérének Fő-Kapitányához intézett jelentéséből, mellyet itt kivonásban közlünk, megtetszik, hogy csakugyan megismerik a' Constitúziósok, hogy a' Royalisták vitézül viselik magokat; s dolgot adnak a' regularis seregnek.

„A' kezem alatt lévő 620 gyalogság- gal s 28 lovassal Sept. 11d. indultam-ki Caldes.de.Tineoból. Ide.(Szan Feliu da

Codinasba) érkezésem előtt egy fertály órával néhány apró fegyver lövés után az ellenség megfutamodott, de csak hamar a falun túl ismét hadirendbe állott. Elintéztem ellenek a csata rendet. Hanem az Insurgensek ugyancsak dolgot adtak a vitéz Militziának. Végre teljes erővel vezetém őket az ellenségre, 's azt csaknem egész rendetlenségbe hoztuk. A rendkívülvaló hőség 's elikkadás arra kényszerítének bennünket, hogy a falutól fél órányira meg kelle állapodnunk. A fényes tetteből az a haszon háromlott reánk, hogy a Vichel való egyesülést egy darab időre ismét helyre állithatánk."

Aláírta: Juan Vanhalen.

A Valladolidi tartománybeli törvényszék ítéletet hozott a Burgosi öszveesküvésbe keveredtek és azok ellen, kik a Király' elszöktetését projectálták. Ezek többnyire mind a Király udvari emberei. Az első kérelmű törvényszéknek a következőkre, u. m. D. Domingo Moróra, Manuel de Rosra, Francisco Barrióra, Denis Caróra, Isidoro Astorgára, Georgio Crespóra és Fernando Conguizavesre hozott halálos ítéletét, tíz esztendei gályára változtatá ez a törvényszék, hol a Világiak dolgozásra, a Papok ispotályba rendeltettek. Artoaga és Ordonnez nyolcz esztendőre a Baleári szigetekre, Generális Echavarri pedig két esztendőre Madritól 20 órányira számkivettettek; Ramirez és Fernando Tirso ártatlanoknak ítéltettek.

Az Etoile így szól f. h. 2d. „Tortosa-i leveleinkből 's azok közt egy Stabalis Tisztéből látjuk millyen súlyos állapotban legyen ezen vár, mellyet a Royalisták erősen ostromolnak, 's külső részeit már el is foglalták. A várbeli őrizet csupán 500 emberből áll, 's azok is igen köröm közzé kerültek. Azon okból, nehogy azon

személyek, kik a népnél sokat tehetnek, az alkalmatosságot használván, megnyithatnák a kapukat a Royalistáknak, számos tömlőczözések esnek. A bíró 's néhány Canonokok megszöktek a városból 's a Royalistákhoz mentek."

„Tegnap olta némelly homályos hírek szárnyalnak Riegoról, mintha az Insurgensek elfogták 's főbe lötték volna. Fontosságot látszik adni a dolognak az, hogy a Spanyol Journalok mélyen halgatnak ezen Generalisról. Sept. 10dikére Granadába várták 's elfogadására nagy pompával készültek. Azonban Granadából Sept. 11dikéig, Cadixből 's Szevillából Sept. 12dikéig Cordovából pedig szinte Sept. 15dikéig terjednek tudósításaink, 's benne Riegoról egy szó sem találtatik."

A híres P e p e Wilhelm, Angliából, Portugallián keresztül, Sept. 16d. érkezett Madritba.

A Párizsi Ujságlevelék következő tudósítást közölnek Madritból Sept. 19dikéről: „A Király azt rendelő, hogy minden volt Pagek, 's egyéb udvari szolgálathan volt személyek egy esztendeig egész fizetéseket, a másodikban pedig annak felét folytatban húzzák, 's azon idő alatt más élelem módról gondoskodjanak. Eltelvén a kiszabott idő, a Királynak 's az Igazgatásnak semmi kegyelmére számot nem tarthatnak. — A mint mondják Navarra, Gasco és Szan Miguel Urak írták a Király' Manifestumát. — Madritban igen szoros vigyázat van az útasokra. A városnak 15 kapui közül csak 7 van nyitva 's estvéli 7 1/2 órakor ezek is bezártnak. A Villa-Viciosai bíró fogva vitetett Madritba, mivel egy seregnek ott tartózkodását Athanasio Garcia Toledói Canonok vezérlése alatt, egyszerre bé nem jelentette. Ez a Canonok, a mint mondják, a múlt éjjel a Szegóviai hidakig jött. — Quiro-

ga, mint a' második katonaosztály Fő-vezére Sept. 6d. érkezett Corunnába. Ugyan oda jött az előtt kevéssel az Infantadói Herczeg is, ki útjában találkozott a' Pontevedrai Militziával, melly neki a' Tragalát elénekelte 's pizszegetésével fél órányi járó földre kísérte. — A' Malagai Püspök, két Pap követőivel Gibraltárba megérkezett, de az ott maradhatásra csupán egy hónapi szabadságot nyert. — A' határszéli tartományokban commandirozó Generálisoktól számos Kurírok érkeztek az Igazgatóságokhoz. Oberster Tabuena, a' Navarrai Insurgenseknek, Huescán Barbatron 's a' Montagnanai hidakon keresztül, Cataloniában Trepembe való meneteleket jelenti. Erejeket 3000 emberre teszi, 's azt mondja, hogy Bessieres Navarrában maradt. (Ugy e mint szökevény, arról nincs szó ezen francia Ujságban. A' mint pedig tudva van, Sept. 18d. esett a' Montagnani hidak és Benavarre közt azon ütközet, mellyben Bátor d' Eroles megverte 's elfogta Tabuencat 's a' mellyről már szözlöttünk.) — Cataloniából jelentetik, hogy az olasz szökevényekből formált Companiából a' minap Casa de la Silvanál 80 embert megtámadt egy csapat Insurgenség; de amazok, hatalmas magok védelmezése után a' templomba vonták magokat, 's azt a' nagyobb számú ellenség ellen mind addig védelmezték, míg nem hozzájuk a' szabadító sereg megérkezett.

F. h. 3d. jelenti az Etoile Madritból Sept. 19dikéről, hogy ott Sept. 17dikére olly Complottnak kiütése vala rendelve, melly a' fogoly Gárda Tiszteknek azon sorsot határozá, a' minémü tavaly a' szerencsétlen Cónonok Vinuesát érte. A' kalapácsokkal fegyverkezett öszveesküdtek ostrommal akarának a' fogházra rontani, 's minden ott lévő Király szolgálinak, kik loyális hűségeknek mártyrjai, a' fejeket

öszvezézni. A' Polgári Kormányozó Palarea, ki jóllehet meghitt barátjok a' Descamisadoknak, még is megborzadt ezen cannibali Complottnak hallására, 's a' strázsákat azonnal felváltatván, meghagyta a' strázsatiszteknek, hogy fejek vesztése alatt tartoznak felelni a' foglyoktól.

Spanyol Amerika.

Jamaicai levelek jelentik Aug. 5d., mond a' Londoni Courier, hogy jóllehet nem érkeztek új hírek Limából, mindazonáltal hihető, hogy ezt a' várost elfoglalták a' Royalisták; legalább úgy látszik, hogy a' Lima és Panama közt való egyesülés ez idő szerint el van zárva. (Azonban ennek a' hitelére még több bizonyosság kívánatik, annyival is inkább, minthogy a' Royalisták említett győzedelme éppen nem volt olly nevezetes, mint eleintén hitték.)

— Columbiában Pastóba tartott bémenele után Bolivár egy Proclamatiót bocsátott déli Columbiának lakosaihoz, kiket abban arra emlékeztet, hogy Orinokótól egész Peru széléig csupán csak egyetlenegy hely (Puerto-Cabello) van még a' Royalisták hatalmában 's annak is fel kelletik magát adni. Bolivárt magát várják személyesen Carthagenába 's Puerto-Cabellóhoz, hogy ennek ostromát 's bévetelét siettesse. A' Quintóban capitulált Spanyol Tisztek és köz emberek nagy részint a' Columbiái szabad Státusnál vállaltak szolgálatot.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, Sept. 25d. A' mult héten egyenesen Syriából érkeztek némelly Tatárok, 's tudósításaik igen is megerősítik Aleppó szerencsétlenségét. Az utóbbi tudósításnak elindulásakor Sept. 6dikán még meg nem szűnt a' földindulás, 's a' rendülések egymást érték,

's olly erővel, hogy a városnak nagyobb fertályában is összeomlottak a még eddig ép házak, úgy hogy már alig van valami hajlék, hol a lakosok magokat megvonthatnák. A holtak száma csekély felszámolás szerint is húsz ezerre telik, a megsebesedettek számlálhatatlan. A népességnek nagy része kivándorlott, 's a közelgető hidegebb időjárás ellen oltalmat keres. A magokat jobban bíró lakosok 's az idegen Hatalmasságok Consulságai mezei jószágaikon 's távol eső kertekben építtetnek fa hajlékokat, mellyekben a telet kihúzhassák, 's utóbb majd a körülállások szerint cselekedhessenek.

A romlás különben nem csak magát érte az ezelőtt még kevés idővel gazdag és virágzó Aleppót. Antab, Antatia, Geses, Latakia, Alexandretta, Tarsus, Maraszoza, Hama és Hems is érezték kisebb vagy nagyobb mértékben a csapást, sőt még Damaskusban és Czyprusban is tapasztaltak némely reudüléseket.

A keleti szélekről jött tudósítások nem igen kedvezők. Úgy látszik, hogy a Persák előre nyomultak. A pestises Cholera morbus nevű nyavalya kiütött Moszszulban 's Mardinban is jelentgeti magát. A Drususok feje, Biskur Emir, a mint mondják, egy franczia hajón Egyiptomba ment, hol Mohamed Ali Basa közbevetése által reményli, hogy bocsánatot nyerhet.

A Morea állapotját illető hiteles tudósításoknak míg mind ekkoráig szűkiben vagyunk. Minden nap ellenkeznek egymással a hírek, úgy hogy nincs minék hitelt adni, 's magok a Törökök keveset gondolnak az efféléket.

Azonközben némelly elcsábított német és franczia ifjak, magok károkön tanulván, Görög Országkól hazafelé kezdenek szállingózni.

A Porta igen kemény Fermánt hirdettetett - ki az uralkodó Luxus ellen.

A közönséges hivatalokban, valamint néhány Helytartóságokban is némelly változások történtek. Az eddig volt pénzevő-rő-hivatal Praesese helyébe Husni Bei lépett. Arif Effendi, ki hajdan Reis Effendi volt a táborban, Dester Emmivé vagy Ország Archiváriusává leve. A Syriai Basa Saidába, Behram Basa Aleppóba tetetett által. Utóbbi alatt leszen Rakka tartománya is. Moszszul tartománya, melly ezelőtt a Bagdadi Helytartóság alá tartozott, most attól elválasztatott, 's Sade Jahja Bei Basának adatott, ki három lófarkas Basává leve. Jussuf Bei Scióji Muhafiszá neveztetett.

Candia szigetén kiütött a pestis, 's az emberek erősen halnak.

Sept. 19dikére viradó éjjel, egy a Fanars szomszédságában lévő háznál ütött - ki, 's a szegényebb sorsú lakosoknak sűrűn épített házaik között 2000 leve a láng prédájává. A város ezen fertályának alkalmatlán fekvése minden óltó intézeteket sikeretlenné tere.

A közönséges csendességre igen szorosan ügyelnek.

Az utóbbi két hétben a pestis kezdett bekapni, 's különösen a Canalis mellett lévő falukban 's a Bujukdere mellett táborozó seregekben pusztított. Pera és Galata sem egészen mentek ezen veszedelemtől; de az ispotályok még eddig üresek.

Portugallia és Brasilia.

A Lisbonából legközelebb Falmouthba érkezett postahajó azt a hírt hozta, hogy a Lisbonai Cortesek híven meg akarván maradni eddig követett systemájok mellett, 's rebelliojikat törvényesnek ismervén, a végzéseik ellen tett minden

ellenkezéseket vétek gyanánt veszik 's a' Constitutziós Deputatiónak propositiójára, következő foglalatú Decretumot bocsátottak - ki, melly Brasiliának elszakadását az anyaországtól kétségekenkiül siettet: 1. Czikkely. Azon hírnek hallására, hogy a' Korona - Herczeg szövetségi - és kereskedési - alkudozásokban van némely külső Hatalmasságokkal, a' Portugalliai Cortesek ezennel kinyilatkoztatják, hogy mind azon alkudozások semmibe vétetnek; 2) Az Igazgatószék egy Manifestumot bocsát minden Nemzetekhez 's azoknak tudokra adja, hogy a' Korona - Herczegnek 's a' Rio de Janeiroi Regenségnek f. e. Jan. 16dikától fogva kibocsátott minden actái törvénytelenek és igazságtalanok, mert a' Korona - Herczegnek a' Királytól az ő atyjától adott teljes hatalmát átláthatják; 3) A' nevezett Korona - Herczeg' f. eszt. Jún. 3diki Decretuma, melly a' Brasiliai constituáló Corteseket egybehívja, semmibe vétetik; 4) A' Miniszterek felelni tartoznak ezen despotai lépésről, 's annak következésében ellenek vád indittatik; 5) A' Rio de Janeiroi Igazgatószék, ezennel elveszti minden törvényes erejét, minthogy a' Portugalliai Corteseknek nem engedelmeskedett; 6) A' Korona - Herczeget tulajdon tette fosztja - meg minden törvényes hatalmától; helyét a' Cortesek által Lisbonába felállítandó Régenség fogja bétölteni; 7) Ha a' Korona - Herczeg négy holnap elfolyta alatt Európába vissza nem megyen, a' Constitutzióban meghatározott módon kell vele bánni.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' népesség' utóbbi felszámlálásának alkalmatosságával kijött, hogy Angliában 52 férjfi és 111 asszony, Valesben 3 férjfi és 8 asszony, 's Skóciában 40 férjfi és 62 asszony, öszveséggel 100 férjfi és 191

asszony van, kik a' 100 esztendő't meghaladták.

Marquis Londonderrynek a' Portierja, Urán való bánatjában Sept. 21d. megholt.

Egy 72,000 font sterling örökségnek általvehetésére, mellyhez Benyon Ur jutott 38,000 font sterlinges Stempel kivántatott.

Nem régiben egy Beauvoir nevű privatus ember, ki 300 font Sterling esztendei penzióból éldegelt, 's szegény legénynek tartatott, meghalván, örökösének, mindeneknek álmétkodására 38,000 font Sterling pengő pénz ütötte a' markát, 's az egész örökség 720,000 font Sterling éró.

Egy Calcuttában megholt Skócziai ember 200,000 font sterlinget hagyott egy a' házájában állítandó olyan iskolára, mellyben ingyen vehessen kiki oktatást.

Francia Ország.

Ö Felsége a' Király a' Berton vétkes társaira Fradinra és Senechaultra hozott halálos ítéletet, az elsőre húsz, a' másodikra nézve 15 esztendei fogságra változtatá.

Bordeauxból írják Sept. 27d. „Miolta az egészségre ügyelő kordon nem áll, csak tíz napi contumátzia alá vettetik a' mi a' Spanyol kikötőkből érkezik. A' már most vizsgálódó Ármadává változtatott seregek azt okozzák, hogy a' gabona ára kezd felmenni, 's ehez még az a' környülállás is járul, hogy a' határszéli városokban nagy magazinumok építéséről beszélnek. Azt is mondják, hogy az Igazgatószék déliFrancia Országának több Departementjeiben gabona és abrak vásárlás iránt tett rendelkezéseket. A' 11d. katoná osztály, melly nem tartozott az egészség - kordonhoz, a' vizsgálódó Ármadához csatoltatott.

B é c s.

Innsbrucki tudósítások szerint Ö. Cs.

K. Felségek a' Császár és Császárné f. h. 10d. délben, minden harangok' meghúzásával, az ágyúknak és mozsaraknak durrogása 's az igen nagy számmal egybesereglett népnek örömkialtása közben a' legjobb egészségben érkeztek-meg ezen tartományi fő-városba, 's az udvari várba szállottak. A' szomszéd hegyekről ezerekenként jövének-le nemzeti köntösben zászlókkal 's muzsikával a' tartománynak fegyveres védelmezőji, 's hozzájuk csatolván magát a' polgári Gárda, az általok formált rend közt mentek Ő Felségek az Alpesek hű lakóinak kimondhatlan örvendezések között a' városba. Ő Cs. K. Felségek mindjárt a' vár' erkelyére mentek 's a' haza' védőit Compániánként lépteték el magok előtt, kik szeretett Fejedelmeknek érzékenyítő elragadtatással kiáltották az Eljent.

A' Cs. Kir. Udvarnak szomorúságára f. h. 11d. reggeli hat órakor megholt a' Sept. 25d. született Fő - Herczeg Rudolf Ferencz, Károly Ő Cs. K. Fő Herczegségének fija. Más nap délutáni öt órakor a' Fő - Herczegi lakásból a' Cs. K. Udvarba vitetett a' boldogultnak teste, 's ott a' Cs. K. Vitéz - szalában készített terítőre; harmad nap estveli hat órakor pedig pompás temetéssel a' Kapuczinus Atyák temploma alatt lévő kriptába tétetett.

Oct. 14d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 85 1/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal 42 1/2; Sorvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 124; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 105 3/8; Bizonyítás 1821dik költsönről. 100 forintért Conv. Pben — ; Bécs Városi-Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 39 1/8; 100

forint C. Pénz 249 3/4 for. V. Cz - ban, — 1 Bank - Ártzia 892 f. C. P.

Magyar Ország.

Nagy - Váradról, Sept. 28d.

Ezen Nemes Bihar Vármegye hajdani szeretett és tisztelt Fő Ispánjától Nagy Méltóságú Erdélyi Cancellárius Gróf Székü Teleki Sámuel Úr Ő Excellentiájától e' f. eszt. Augustus 7d. a' halál által megfosztatván, minokutána ezen gyászos történet a' Sept. 23d. Váradon tartott Közgyűlés alkalmatosságával az Előülül Elő Al - Ispán Cs. K. Kamarás Kis - Szántói Lányi Imre Úr által a' számosan egybegyűlt Rendeik elibe terjesztetett volna, annál mélyebb fájdalom fogta-el a' Megye Rendeit, midőn néhai szeretett és tisztelt Fő Ispánjoknak halálát megértették, mivel nemcsak a' két Magyar Haza előtt ismeretes ritka nagy érdemeinek emlékeztét hagyta maga után ezen Megyében, hanem számos esztendőök alatt gyakorlott Fő - Ispáni kormányozása alkalmatosságot adott a' Megye Rendeinek egy olyan ritka tulajdonságú és nagy lelkű Előjárónak megismerésére, a' ki minden környűllállásokban a' kormányt a' törvény által rendelt módon, a' Státusokkal fenn tartott szíves egyetértéssel, és egyedül a' közjó eszközlésére célzó szent indúlattal folytatván, bébizonyította, hogy ez az egy módja a' köz boldogság elérésének.

Mellyhez képest illy nagy és ritka érdemeknek háládatos emlékeztetéstől ösztönözten a' Megye' Rendei, hogy az igaz szívből származott tiszteletet az elhunytnak hamvai iránt is megbizonyítsák, köz akarattal meghatározták, hogy más nap reggel 8 órakor a' N. Várad Helvecziai Vallást követők Templomában Ő Excellentiájáért halotti Isteni tisztelet tartatván, ezen gyászos tisztességtételre teljes

számmal megjelenjenek. A' mint is Sept. 24d. reggel 8 órakor a' Megye' Rendei a' Tisztviselő Tagokkal együtt a' Praetoralis Háznál a' Gyűlések' szokott helyén nagy számmal egybegyűlvén, onnan mindnyájan a' Reformátum Templomba mentek, a' hol a' városi Elöljáróknak, 's több számos Halgatóknak jelenlétében a' szokott Istenítéstelet végbe ment; ez alkalmatossággal a' Váradí Reformata Ekklezsiának Predikátora, és Tractualis Prosenior Nagy Tiszteletű Zilahí József Úr a' tárgyhoz alkalmaztatott, jó izléssel készült, és a' Megye Rendeinek ezen gyászos esett fellett való szomorú érzéseit Nemzeti nyelvünkön tökéletesen kifejező halotti beszédet tartott. Melly tisztességtételt a' beszéd közben, valamint előtte, úgy utána is ezen alkalmatosságra készített érzékeny halotti magyar énekek díszesítettek.

E r d é l y.

Ó Cs. K. Felsőge L. Báró Branyicskai Jó'sika Jánost Cs. K. Kamarást és Belső Titkos Tanácsost's a' K. Guberniumnak eddig volt Vice Praesessét, valóságos Praesessé; Gróf Kornis Jánost Kövárvidéki Fő Kapitányt, Béli Istvánt Fogarásföldi Fő Kapitányt, Gyárfás Józsefet Kir. Guberniumi Titoknokot és Gál Tamás Itélőmestert pedig valóságos Guberniális Consiliáriusokká; továbbá Kilyéni Székely Mihályt Cs. K. Kamarást 's az Erdélyi Udvari Cancellariánál Udvari Tanácsost és Referendáriust a' Törvényes Királyi Tábla Praesessévé, 's helyébe Felső Szilvási Nopcsa Elekét Cs. K. és Guberniumi valóságos Consiliáriust Udvari Tanácsossá és Referendáriussá; Al-Torjai Báró Apor Lázárt Guberniális Titoknokot a' Kir. Táblánál Itélő - mesterré; Sárpataki Györgöt Alsó Fejér Vármegyei Fő Birót, Szentiványi Dánielt Kolos Vármegyei

Fő Birót és Gál Lászlót pedig ugyan azon Törvényes Királyi Táblához valóságos Assessorokká hegyelmesen kinevezni méltoztatott.

Előfizetési Jelentés.

A' tökéletességben sebesen előrehaladó Nemzetünket abban se mulják már felül más Nemzetek, hogy Róma' legfőbb Poetái magyar nyelven nem beszéllelőnek. Virgiliusnak több fordításával bírnunk, Horatiusnak is két fordítását esmem: hanem az ezekkel egy idejű szép leleményes eszű de szerencsétlen Ovidius mind eddig szomorú hangon magyarul közönséges helyen meg nem szólalt: ám-bár a' Római nyelvnek szintúgy arany idejében irt siralmas verseiben igen sok az emberi életet tanító jeles mondás: és az Iskolákban a' költés' mesterségében ő is mustrául tétetik 's régől fogva tanittatik.

En noha az Ifjakat számos esztendőktől fogva vezetem közelebb a' Tudományok' és szelid erkölcsök' útján az érdem' kikötőhelyébe; még is Hazámnak, melyben születésemmel vettem dicső magyar nyelvemet — mind addig adósnak tartottam magamat, míg háládatosságomnak jelül, annak tisztelt Oltárán az említett Tudós Poetának öt szomorú könyveit, ugyan annyi, és olyan nemű versekben le nem tenném. Már a' munka készen van; csak a' nyomtatásra váraozik: hanem csak előfizetés' útján mehet a' világ' eleibe. Kérettetnek annak okáért általam alázatosan a' mindjárt megneveztetendő T. T. Urak és mások is a' két Magyar Hazában, méltoztassanak ezt közönségessé tenni és tétetni az Iskolákban 's egyebütt: nem különben az előfizetés' beszédését magokra vállalni és vagy Tekintetes Kultsár Urhoz

Pestre, vagy hozzám postán Recepisse mellett elküldeni, a' posta pénzt a' beszé-
 dendő pénzből kivonván. Becses fáradsá-
 gokért minden tíz Előfizetőért egy köny-
 vet ajánlok, és mind a' T. T. Beszedők-
 nek, ha' nem ellenzik mind az Előfizetők-
 nek neveiket kinyomtatatom háládatossá-
 gomnak jeléül, hogy nyilván legyen az,
 kiknek köszönheti a' Magyar Ovidius, vi-
 lág előtt való megjelenését. Ez a' deák
 Ovidiusnál sokkal bővebb lévén, az ára
 1 ft 30 xr. V. Cz-ban az Előfizetőknek,
 másoknak pedig jóval drágább lesz, a'
 nyomtatáson kívül még sok felé szükség-
 lévén a' fizetés, — szándékom nem is igen
 van többet nyomtatatni, mint a' mennyi-
 re előrefizetnek. Rövid időn béálván min-
 denütt az Iskolai esztendő, az előfizetés
 December' végéig fog tartani, s mihelyt
 elegendő nevek küldetnek-bé a' pénzel,
 egybe hozzá kezdetek a' nyomtatáshoz. —
 A' fordításban fő regulául tettem magam-
 nak a' világos és helyes értelmet, azt a'
 mesterséges versnek fel nem áldoztam:
 érdemes nyelvünk' szavát meg nem cson-
 kitottam. A' munka nagyobb világosságá-
 ért, és leginkább a' Tanulók' kedvéért
 minden levélnek csinos rövidséggel eleibe
 teszem a' tartalmát: minden képes kifeje-
 zést és különös szóllás-formáját megma-
 gyarázok: továbbá a' könyvemben lévő
 minden személyeknek és helyeknek ne-
 veik, annak végén rendel leirattatnak,
 mellyek egynéhány százra mennek.

Az Előfizetést beszédo T. T. Urak'
 Neveik:

Aradon: Tiszt. Jelensi Prof. Ur. Bu-
 dán: Ns. Csery Ur. Debreczenben: T. P.

Cservinyi Pr. Ur, és Tek. Péczely Pr. Ur.
 Egerben: Td. P. Bolos Pr. Ur. Erdélyben:
 T. T. Professor Urak. Esztergomban: Td.
 P. Szolár Pr. Ur. Gyöngyösön Td. P. Du-
 dás Pr. Ur. Kalocsán: Td. P. Takács Ur.
 Kanisán: Td. P. Kosztká Pr. Kaposváron:
 Td. Gunicz Pr. Ur. Kassán: Td. P. Kusza-
 lik Pr. Késmárkon: Td. Khalupka Pr. Ur.
 Keszthelyen: Td. Kopicz Pr. Ur. Kecské-
 méten: Tek. P. Moró Pr. Komáromban:
 T. Tüdds Pr. Ur. Körösön: Td. Balog
 Pr. Ur. Lőcsén: T. Müller Pr. Ur. Mis-
 kolczon: Td. P. Zsalid Pr. Td. Mészár
 Pr. Ur. N. Győrben: Td. P. Bekeő Pr.
 N. Károlyban: T. P. Nagyvendégei Pr.
 N. Szombatban: Td. P. Sárkány Pr. N. Vá-
 radon: Td. Bányai Pr. Ur. Nyitrán: T.
 P. Nécsey Pr. Ó Váron: Td. P. Raklics Pr.
 Pápán: Tek. Rácz Ist. Doktor és Prof. Ur.
 Pesten: Td. P. Klacsko Pr. Tek. Kultsár
 és Tek. Theisz Urak. Pécsen: Td. P. Szár-
 toris Pr. Pozsonyban: Td. P. Schöberl Pr.
 Td. Bilnicza Év. Pred. Ur. Rosnyón: Td.
 Elek Pr. Ur. Td. Mispál Pr. S. Patakon:
 Td. Majoros Pr. S. A. Ujhelyen: Td. Jal-
 csay Pr. Ur. Selmecezen: Td. Boleman Pr.
 Ur. Sopronban: T. P. Horváth Ur. Sz.
 Németiben: Td. Palúza Pr. Td. György
 Ref. Pred. Ur. Szegeden: Td. P. Komjáti
 Pr. Sz. Fejérváron: Td. P. Hegyi Pr.
 Szombathelyen: Td. P. Goda Pr. Tatán:
 Td. P. Letavai Pr. Temesváron: T. P.
 Bennó Pr. Ungváron: T. P. Povolni Pr.
 Váczon: Td. P. Révai Pr. Veszprémben:
 Td. P. Mathovics Pr.

Losonczon Oct. 5d, 1822.

Homonnay Imre,
 Oktató.